

[From.]

Grønlands hovedstad, med de anselige bygninger, med marinestationen på toppen af klippen, hvor man kippede med det store splitflag til ære for repræsentanterne for Danmark. Jeg følte stolthed over, at det var et stykke Danmark, vi stod overfor, og jeg gjorde det endnu mere, da vi kom i land og stod overfor en befolkning, der følte sig som danske, og som stod med en udstrakt hånd.

Spørgsmålet er faktisk her, hvad vi skal gøre med denne hånd. Jeg husker den unge grønlænder, der stod op ved et møde og sagde omtrent sådan: Jeg har været i Danmark, og jeg har set, hvordan I lever, hvordan I bor, hvad I spiser, og hvordan I går klædt; jeg har lært at kende jeres oplysningstrin og set de muligheder, I har for åndelig udvikling. Vi Grønlændere føler os også som danske. Hvorfor hjælper I os ikke, så vi ikke til stadighed må finde os på et trin, der mere minder om jeres middelalder?

Jeg synes, at denne unge grønlænder må have et svar. Skeptikerne herhjemme vil måske spørge: Ja, men vil denne tilknytning til Danmark også kunne holde i det lange løb, har vi ikke gjort for mange dårlige erfaringer? Det kan jeg naturligvis ikke svare på, men jeg tror det nu, og jeg tror navnlig, at hvis vi *ikke* gør noget, har vi forsømt vor pligt, og så kan vi ikke bebrejde grønlænderne, om de måtte få andre interesser. Jeg tror, at vi her i Danmark føler denne forpligtelse, jeg tror også, at vi er os den bevidst, og det er derudfra, vi må tage vor stilling. Jeg håber, der må stå en enig dansk rigsdag bag det forsøg, der her gøres, i fuld erkendelse af dets rækkevidde og de vanskeligheder og skuffelser, som vi må forudse. Og må jeg understrege: jeg håber, at vi alle kan lade partipolitikken blive hjemme ved denne lejlighed, den er der ingen brug for, jeg håber, det danske folk må stå bag os, der i første række må tage ansvaret her.

Det må da være målet for vor Grønlandspolitik at skabe en levestandard på Grønland, der svarer så nogenlunde til vor, og en samfundsordning, der mest muligt nærmer sig den almindelige vesteuropæiske. De økonomiske forudsætninger må skabes ved en mere rationel udnyttelse af landets erhvervs muligheder og en oplæring af grønlændernes forståelse for og personlige indsats i den moderne produktionsproces. Dette sidste vil jeg kalde for meget vigtigt. Vi må gennemføre det gradvis og med tilbørlig hensyntagen til hjemstavnsfølelse, pietets-

følelse og alle de faktorer, der nu engang må komme i betragtning ved en så gennemgribende nyordning.

Der er af Grønlandskommissionen præsteret et usædvanlig smukt stykke arbejde. Mit parti vil rette en tak til kommissionen og ikke mindst til dens formand, departementschef Koch, og hans unge medhjælpere. Vi vil rette denne tak også til kommissionens grønlandske medlemmer, der har været fremragende repræsentanter for deres folk, og jeg tager dette som udtryk for, hvad der kan nås, om det grønlandske folk får de samme forudsætninger som vi. Vi vil også rette denne tak til den højtærede statsminister for fremsættelsen af disse lovforslag, der hviler på kommissionens betænkning, og mit parti vil tilsige sin medvirken til forsøget på at nå det, vi har sat os som mål.

Min kollega, det ærede medlem frk. Kirstine Ladefoged Jensen, vil omtale lovforslagene vedrørende kirke- og skoleforhold samt sundhedsvæsenet, og jeg skal derfor holde mig til det politisk-økonomiske.

Jeg ser det ikke som min opgave at citere afsnit af betænkningen eller foretage en oprensning af lovforslag, men der er et par ting, som jeg gerne vil pege på.

Hvis jeg nu ville overdrive lidt og være lidt næsvis overfor den højtærede statsminister, kunne jeg påstå, at det mest karakteristiske ved disse 8 lovforslag er, at de tre fjerdedele af, hvad der skal ske på Grønland, bestemmes af statsministeren, og den ene fjerdedel bestemmes ved kgl. anordning. Jeg vil imidlertid ikke overdrive, og jeg vil ikke være næsvis, jeg vil tværtimod erkende, at der skal en omfattende bemyndigelse til. Det er nødvendigt, fordi vi nu kommer til at stå overfor mange ukendte faktorer, og det vil blive ligeså nødvendigt i mange, mange tilfælde at kunne handle hurtigt og beslutsomt, så jeg tror, at her er noget, som vi må affinde os med.

Til gengæld må jeg sige, at overfor en så omfattende bemyndigelse tror jeg at rigsdagens Grønlandsudvalg vil være en naturlig kontrolinstans. Jeg tror, det ville være heldigt, om de forskellige ansvarlige ledere stod i stadig rapport til Grønlandsudvalget, så at rigsdagen og dens partier til stadighed kunne holde sig à jour med udviklingen og også træde til, om en ændring måtte blive påkrævet. Dette sidste må man selvfølgelig forudse. Jeg tror også, at forvaltningsforslags § 24 i det væsentlige dækker det nødvendige herfor. Jeg vil dog spørge den højtærede statsminister, om det ville være for ubeske-